Lietas Nr.C29228520
Lietas arhīva Nr. C-2285-20/16
ECLI:LV:RLPT:2020:0714.C29228520.4.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā 2020.gada 14.jūlijā

Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesa
tiesnese V.Gailīte
rakstveida procesā izskatīja civillietu SIA "Intrum Latvia" prasībā pret /pers. A/ par parāda piedziņu.

Aprakstošā daļa

2020.gada 7.februārī prasītāja SIA "Intrum Latvia" cēlusi Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā prasību pret atbildētāju /pers. A/ par parāda piedziņu.

Prasībā norādīts, ka 2015.gada 14.septembrī noslēgts Aizdevuma līgumu Nr.1567311/10aa starp Bigbank AS Latvijas filiāli un atbildētāju.

2018.gada 1.novembrī noslēgts Cesijas līgumu starp Bigbank AS Latvijas filiāli un prasītāju, ar ko prasītājs pārņēmis visas tiesības, kas izriet no Aizdevuma līguma Nr. 1567311/10aa.

Prasība pamatota ar Parādu ārpustiesas atgūšanas likuma 6.pantu, Ministru kabineta 29.01.2013. noteikumu Nr.61 "Noteikumi par parāda atgūšanas izdevumu pieļaujamo apmēru un izdevumiem, kuri nav atlīdzināmi" 2.punkts, Civillikuma 1., 1587., 1589., 1716., 1717., 1720., 1753., 1756., 1759., 1765., 1798., 1801., 1805., 1806., 1811., 1828., 1832., 1835., 1934., 1943., 1946.pantu.

Prasītāja lūdz piedzīt parādu 3700,99 EUR, aizdevuma lietošanas procentus 504,80 EUR, līgumsodu 370,10 EUR, likumiskos procentus 660,63 EUR, parāda piedziņas izdevumus 17 EUR un tiesas izdevumus 450,15 EUR, kā arī ar brīdinājuma izskatīšanu saistītos izdevumus 5,44 EUR.

Atbildētājas par celto prasību paskaidrojumus nav sniedzis. Paziņojumi par paskaidrojumu sniegšanu un lietas izskatīšanu atbildētājam nosūtīti likumā noteiktajā kārtībā, uz viņa deklarēto dzīvesvietu.

Tiesa saskaņā ar likumu "Par valsts institūciju darbību ārkārtējās situācijas laikā saistībā ar Covid-19 izplatību" 4.panta otro daļu lietu izskatīja rakstveida procesā 2020.gada 15.jūnijā un noteica, ka nolēmums tiks sastādīts un būs pieejams 2020.gada 14.jūlijā.

Pusēm par lietas izskatīšanu tika paziņots, kā arī saskaņā ar likumu "Par valsts institūciju darbību ārkārtējās situācijas laikā saistībā ar Covid-19 izplatību" 4.panta otro daļu pusēm tika dota iespēja iesniegt tiesā papildu paskaidrojumus vai citus procesuālos lūgumus līdz 2020.gada 7.jūnijam.

Tiesā noteiktajā termiņā, ne arī līdz lietas izskatīšanas dienai netika saņemti nekādi iebildumi vai lūgumu no pusēm.

Motīvu daļa

Civillikuma 1402.pants noteic, ka saistību tiesības rodas vai nu no tiesiska darījuma, vai no neatļautas darbības, vai pēc likuma.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 93.panta pirmo daļu katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība. Savukārt saskaņā ar Civilprocesa likuma 96.panta piekto daļu pusei nav jāpierāda fakti, kurus šajā likumā noteiktajā kārtībā nav apstrīdējusi otra puse.

Saskaņā ar Civillikuma 1511.pantu līgums plašākā nozīmē ir ikkatra vairāku personu savstarpēja vienošanās par kādu tiesisku attiecību nodibināšanu, pārgrozīšanu vai izbeigšanu. Līgums šaurākā, šeit pieņemtā nozīmē ir vairāku personu savstarpējs ar vienošanos pamatots gribas izteikums, kura mērķis ir nodibināt saistību tiesību (1401.p.).

Civillikuma 1587.panta noteic, ka tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus.

2015.gada 14.septembrī starp atbildētāju un Bigbank AS Latvijas filiāli noslēgts Aizdevuma līgums Nr.1567311/10aa par 4420,00 EUR aizdevuma izsniegšanu.

Aizdevums bija jāatmaksā saskaņā ar grafiku līdz 10.03.2018.

Civillikuma 1589.pants noteic, ka vienpusēja atkāpšanās no līguma ir pielaižama tikai tad, kad tā pamatota ar paša līguma raksturu, vai kad to zināmos apstākļos atļauj likums, vai arī kad tāda tiesība bijusi noteikti pielīgta.

Aizdevuma līguma vispārējo noteikumu 2.punkts noteic, ka aizdevējam ir tiesības pirms termiņa vienpusēji atkāpties no Līguma un pieprasīt tūlītēju parāda atmaksu no aizņēmēja, ja aizņēmējs ir nokavējis no Līguma izrietošās maksājuma saistības izpildi kopā vismaz par 30 dienām.

Atbilstoši prasītājas norādītājam, atbildētāja iepriekšējais kreditors atkāpās no līguma 2017.gada 23.februārī un pieprasīja tūlītēju parāda samaksu, jo atbildētājs nepildīja savas saistības.

Tiesa, ievērojot Civillikuma 1589.panta noteikumus un Aizdevuma līguma Vispārējo noteikumu 2.punktu, atzīst, ka Bigbank AS Latvijas filiālei bija tiesības vienpusēji atkāpties no Aizdevuma līguma un Aizdevuma līgums uzskatāms par izbeigtu.

Civillikuma 1793.panta 3.punktā noteikts, ka prasījumi var pāriet no agrākā kreditora uz jaunu ar cesiju, kura notiek pēc tiesiska darījuma, vienalga, vai kreditors to noslēdzis uz likumiska pienākuma pamata, vai labprātīgi. Savukārt 1801.pantā noteikts, ka cesijas līgumu starp prasījuma atdevēju kreditoru (cedentu) un to personu, kam to atdod (cesionāru), var noslēgt jebkādā formā.

Parādnieka piekrišana, pret kuru prasījums vērsts, nav vajadzīga, un cesija ir spēkā, pat ja viņš neko par to nezina. Saskaņā ar Civillikuma 1805.pantu no cesijas brīža cesionārs iegūst tiesības darboties ar kreditora tiesībām.

Ar 2018.gada 1.novembra cesijas līgumu Nr.8.8.1.3-1/383 prasījums pret atbildētāju, kas izrietēja no Aizdevuma līguma Nr. Nr.1567311/10aa nodots SIA "Intrum Latvia".

Paziņojums par cesiju un kreditora maiņu atbildētājam nosūtīts 2018.gada 27.novembrī.

Tiesa secina, ka prasītāja ir ieguvusi prasījuma tiesības pret atbildētāju, kas izriet no Aizdevuma līguma Nr.1567311/10aa.

Atbilstoši Civillikuma 1934.pantam, ar aizdevuma līgumu jāsaprot zināma daudzuma atvietojamu lietu nodošana īpašumā, ar pienākumu atdot

saņemto tādā pašā daudzumā un tādas pašas šķiras un labuma lietās.

Saskaņā ar Civillikuma 1943.pantu, aizņēmējam jāatdod tāda pati summa vai tāds pats daudzums, kādu viņš saņēmis.

Atbildētājs pierādījumus tam, ka savas saistības pret prasītāju pilnā apmērā būtu nokārtojis, nav iesniedzis, prasības summu nav apstrīdējis un iebildumus pret prasības pieteikumā norādītajiem apstākļiem, tostarp, parāda apmēru nav izteicis.

Saskaņā ar Civillikuma 1838.pantu, samaksas izdarīšanas fakts jāpierāda tam, kas to apgalvo.

Pie minētajiem apstākļiem tiesai nav pamata apšaubīt prasības pieteikumā norādītos apstākļus un prasība par pamatparāda 3700,99 EUR piedziņu ir pamatota un apmierināma.

Saskaņā ar Parādu ārpustiesas atgūšanas likuma 2.panta 1.punktu, likuma mērķis ir reglamentēt kreditora un parāda atgūšanas pakalpojuma sniedzēja tiesības un pienākumus parāda atgūšanas jomā. Saskaņā ar minētā likuma 3.panta septīto daļu, parāda atgūšanu cesionārs veic, uz cesijas pamata ieguvis savas saimnieciskās vai profesionālas darbības ietvaros uz cesionāru attiecināms šajā likumā paredzētās parāda atgūšanas pakalpojuma sniedzēja tiesības un pienākumi.

Lietas materiālos atrodas viens prasītāja 27.11.2018. kreditora maiņas paziņojums, viens 07.01.2019. atgādinājums.

Ministru kabineta 29.01.2013. noteikumu Nr. 61 "Noteikumi par parāda atgūšanas izdevumu pieļaujamo apmēru un izdevumiem, kuri nav atlīdzināmi" 2.punktā un 2.1.apakšpunktā noteikts, ka parāda atgūšanas pakalpojuma sniedzējam ir tiesības no parādnieka pieprasīt, lai tas atlīdzinātu pamatotus parāda atgūšanas izdevumus, kas atbilst šādam pieļaujamam apmēram: par rakstiska paziņojuma sagatavošanu un nosūtīšanu parādniekam, kurā sniegta informācija par parāda esību un aicinājums labprātīgi izpildīt kavētās maksājuma saistības, un par nepieciešamajām darbībām parādnieka faktiskās kontaktinformācijas noskaidrošanai, ja parādnieks nav sasniedzams – kopā ne vairāk kā 7,00 *euro*. Noteikumu 2.2.apakšpunktā noteikts, ka par citām parāda atgūšanai papildus veiktajām darbībām – kopā ne vairāk kā 10,00 *euro* parāda atgūšanas procesā, līdz parādnieks izpildījis maksājuma saistības pret parāda atgūšanas pakalpojuma sniedzēju vai kreditoru.

Minēto Ministru kabineta noteikumu Nr. 61 noteikumu projekta sākotnējās ietekmes novērtējuma ziņojuma (anotācija) 4. punktā norādīts: "Pieprasot atlīdzināt izdevumus, kas radušies saistībā ar parāda atgūšanu, parāda atgūšanas pakalpojuma sniedzējam ir pienākums parādniekam norādīt izdevumus veidojošās pozīcijas, lai nodrošinātu Ārpustiesas parādu atgūšanas likumā noteikto prasību, ka izdevumi ir samērīgi un objektīvi pamatoti". *(skat. Tiesību aktu projektu reģistrs/Anotācija www.mk.gov.lv)*.

Tiesa atzīst, ka prasītāja, atbilstoši Parādu ārpustiesas atgūšanas likuma 6. pantam un Ministru kabineta noteikumu Nr. 61 2.1. apakšpunktam, ir pierādījusi ārpustiesas parāda atgūšanas izdevumus 7 EUR apmērā (par rakstiska paziņojuma sagatavošanu un nosūtīšanu parādniekam, kurā sniegta informācija par parāda esamību un aicinājums labprātīgi izpildīt kavētās saistības), un šajā daļā prasība ir apmierināma.

Savukārt prasījums par ārpustiesas parāda atgūšanas izdevumu 10 EUR apmērā noraidāms kā nepamatots, jo lietā iesniegtie atbildētājai nosūtītie paziņojumi par parādu ir uzskatāmi par Ministru kabineta noteikumu Nr. 61 2.1. apakšpunktā noteikto ārpustiesas parāda atgūšanas darbību un ar to veikšanu radušos izdevumu apliecinošiem dokumentiem.

Par citām parāda atgūšanai papildus veiktajām darbībām (Ministru kabineta noteikumu Nr. 61 2.2. apakšpunkta izpratnē) pierādījumi lietā nav iesniegti.

Prasītājas prasījums par parāda piedziņas izdevumu 17 EUR piedziņu no atbildētājas, apmierināms daļēji, apmierinot to 7 EUR apmērā. Daļā par 10 EUR, prasījums noraidāms.

Saskaņā ar Civillikuma 1753.pantu par procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas vai citu atvietojamu lietu lietošanas atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar viņu daudzumu un lietošanas ilgumu. Civillikuma 1756.pantā noteikts, ka pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu.

Saskaņā ar Civillikuma 1946.punkta pirmo daļu procenti par aizdevumu dodami tad, ja tieši norunāti.

Atbilstoši Civillikuma 1765.panta pirmajai daļai procentu apmērs cieši jānosaka aktā vai darījumā; ja tas nav darīts, kā arī tajā gadījumā, ja likums nosaka aprēķināt likumiskos procentus, tas ir, seši procenti no simta gadā.

Civillikuma 1759.panta 1.punkts noteic, ka procenti jāmaksā, arī bez noteiktas norunas, uz likuma pamata, šādos gadījumos: par katru parāda samaksas nokavējumu, kaut arī parāds pats par sevi būtu bezprocentīgs; šādus procentus sauc par nokavējuma procentus.

Līguma pamatnoteikumos minēts, ka atbildētājam jāmaksā gada procenti 25 % aizdevuma summas.

No pievienotā parāda aprēķina un Maksājumu grafika izriet, ka prasītāja ir aprēķinājusi procentu maksājumus par laika posmu no 02.05.2015. līdz 23.02.2017. (līguma izbeigšanas datumam) 504,80 EUR apmērā. Tiesa atzīst, ka prasība par līgumisko procentu piedziņu ir pamatota un apmierināma.

Prasītāja lūgusi piedzīt no atbildētāja likumiskos procentus 660,63 EUR par laiku no 24.02.2017. līdz 31.01.2020. Tiesa atzīst, ka prasība par likumisko procentu piedziņu ir pamatota un apmierināma.

Atbilstoši Civillikuma 1716.pantam līgumsods ir pametums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību neizpildi vispār, nepienācīgu izpildi vai neizpildīšanu īstā laikā (terminā). Līgumsods par saistību neizpildi vispār ir konkrēti noteikta naudas summa vai cita mantiska vērtība, kuru nedrīkst noteikt vairākkārtīgu (atkārtotu) vai pieaugošu maksājumu vai devumu veidā. Līgumsods par saistību nepienācīgu izpildi vai neizpildīšanu īstā laikā (terminā) var tikt noteikts pieaugošs, taču kopumā ne vairāk par 10 procentiem no pamatparāda vai galvenās saistības apmēra.

Prasītāja lūgusi piedzīt līgumsodu 370,10 EUR par laiku no 04.10.2016 līdz 03.01.2017, tiesa atzīsta, ka prasība daļā par līgumsoda piedziņu ir pamatota un apmierināma.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 195.pantu, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, tiesa tā rezolutīvajā daļā norāda prasījuma veidu un piedzenamo summu, atsevišķi uzrādot galveno parādu un procentus, laiku, par kādu procenti piespriesti, prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) saņemt procentus.

Pamatojoties uz minēto, tiesa noteic prasītājas tiesības saņemt no atbildētāja likumiskos 6% gadā no galvenā parāda summas par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai).

Tiesa atzīst, ka noraidāma prasība daļā par tiesas izdevumu 5,44 EUR piedziņu citā tiesvedības procesā, kas radušies tiesvedībā par saistību piespiedu izpildīšanu brīdinājuma kārtībā saskaņā ar Civilprocesa likuma 50.^{1} nodaļas noteikumiem.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu pusei, kuras labā taisīts tiesas spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 33.panta otrās daļas 1. un 3.punktu tiesas izdevumi ir valsts nodeva un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi.

Civilprocesa likuma 39.panta pirmās daļas 5.punkts noteic, kas ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi ir ar tiesas pavēstu un citu dokumentu piegādāšanu, izsniegšanu un tulkošanu saistītie izdevumi.

Piedzenot no atbildētājas kopsummā 5243,52 EUR, no atbildētāja par labu prasītājai piedzenama valsts nodeva proporcionāli tiesas apmierināto prasījumu apmēram, kopā 448,84 EUR.

Civilprocesa likuma 204.^{1} pants noteic, ka, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, par mantas atdošanu natūrā, par personu un mantas

izlikšanu no telpām un par tiesāšanās izdevumu piedziņu, tiesa nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei, izņemot gadījumus, kad spriedums izpildāms nekavējoties. Sprieduma labprātīgas izpildes termiņš nedrīkst būt garāks par 10 dienām no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Atbildētāja, nosakāms sprieduma labprātīgai izpildei termiņš - 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 97., 190., 193., 195., 204.[1] pantu, tiesa

nosprieda

SIA "Intrum Latvia" prasību apmierināt daļēji.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu SIA "Intrum Latvia", reģistrācijas Nr.40203088409, galveno parādu 3700,99 EUR, parāda atgūšanas izdevumus 7 EUR, līgumiskos procentus 504,80 EUR par laika posmu no 02.11.2015. līdz 23.02.2017, likumiskos nokavējuma procentus 660,63 EUR par laiku no 24.02.2017. līdz 31.01.2020., līgumsodu 370,10 EUR par laiku no 04.10.2016 līdz 03.01.2017, tiesas izdevumus 448,84 EUR, kopā 5692,36 EUR.

Samaksa veicama uz kontu Nr.LV84NDEA0000081667899, AS "Luminor Bank".

SIA "Intrum Latvia" prasību daļā par parāda atgūšanas izdevumu 10 EUR un tiesas izdevumu 5,44 EUR piedziņu – noraidīt.

Noteikt SIA "Intrum Latvia", reģistrācijas Nr.40203088409, tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) saņemt no atbildētāja, likumiskos 6 % gadā no nesamaksātās pamatparāda summas (3700,99 EUR).

Noteikt atbildētājam /pers. A/ termiņu sprieduma labprātīgai izpildei 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Tiesas spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā 20 dienu laikā, Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesu kolēģijā, iesniedzot apelācijas sūdzību Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā.

Tiesas spriedums sastādīts un pieejams 2020.gada 14.jūlijā.

Tiesnese V.Gailīte